

Szerkesztőség
Arad, Acseu-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 720 Lej
Fél évre 360 Lej
Negyed évre 180 Lej
Havonta 60 Lej

Hirdetések díjazása szerint:
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucu-... 50 banival
több.

Franasovici bucsuja a prefektusoktól.

A távozó Franasovici belügyi államtitkár ma a következő bucsu táviratot intézte az összes megyei prefektusokhoz: „Van szerencsém tudomására hozni, hogy október 18-án beadtam lemondásomat Bratianu Jonel miniszterelnök urnak, amit ő elutasított. Azonban az az elhatározásom, hogy megváljak a belügyminiszteriumtól, visszavonhatatlan, megújítottam lemondási kérelmemet, amelyet a mai napon a miniszterelnök ur elfogadott. A mikor ezt szíves tudomásukra hozom, kötelességemnek tartom, hogy ebben a pillanatban, amikor majdnem három évi munka után elhagyom a miniszteriumot, mély séges köszönetemet fejezzem ki azért a bőséges támogatásért, a melyet szívesek voltak nekem nyújtani ezalatt az idő alatt az ország közigazgatásának sulyos terhe teljesítésében. Kérem, higgyék el, hogy együttműködésünkről a legszebb és legmaradandóbb emléket őrzöm meg. Megvagyok győződve, hogy ugyanezt a támogatást fogják nyújtani az utánam következőknek is és ilyen érzelmekkel eltelve veszek búcsút önöktől. *Franasovici* Richárd volt belügyi államtitkár.”

Franciaország új romániai követe.

Bucurestiből jelentik: Mandiu gróf, Franciaország bucarestii követe elhagyja állását, mert a francia külügyminiszteriumban magasabb beosztást nyer. Az új követ Billy gróf lesz, aki eddig Belgrádban képviselte Franciaország érdekeit.

Bomlási folyamata a nemzeti pártban.

A kormánypárti *Vitorul* legutóbbi számában feltűnést keltő cikket közöl arról, hogy a nemzeti pártban erős bomlási, illetve kiválási jelenség észlelhető. A lap szerint a párt néhány tagja Sibuban (Nagyszeben) értekezletre gyűlt össze és ezek memorandumot szerkesztettek, amelyet Maniu elé terjesztettek. A memorandumban az elégedetlenség a következőket követelik:

1. a párt százas bizottságát fel kell oszlatni, s azt a kongresszus kebeléből választandó huszonnyolcas bizottsággal kell helyettesíteni.
2. háromtagú direktóriumot kell választani, amelyek közül az egyik *Goldis* László, a második pedig a párt egyik ókirályságbeli reprezentánsa lenne; 3. semmilyen, a pártot érdeklő ügyben sem szabad e hármas direktórium tudta és beleegyezése nélkül dönteni. Nemzeti párti körökben erősen cáfolják ezt a hiradást és fantazmagóriumok minősítik a *Viturul* állítását.

Erdély lesz Románia katonai központja

Több katonai anyaggyárat létesít a kormány.

(Bucuresti, október 22.) Tegnap a hadügyminiszteriumban értekezlet volt, amelyen *Bratianu* Vintilla, *Mardarescu* és *Tancred Constantinescu* miniszterek vettek részt. Az értekezleten a katonai szállítások kérdésével foglalkoztak. A miniszterek elhatározták, hogy Erdélyben több katonai anyag gyárat fognak létesíteni, a melyek repülőgépekkel, ágyakkal

és municióval fogják ellátni a hadsereget. A gyárak felállításával feleslegessé akarják tenni a külföldi behozatalt. A cél az, hogy Románia bármikor saját erejéből fellegy verzhesse magát s ezért az összes hadfelszerelési gyárakat Erdélyben fogják koncentrálni, a mely ilyenformán Románia katonai központja lesz. A tanácskozássokba bevonták *Lupescu* tábornok, vezérkari főnököt is.

Élet-halálharc Macdonald és Lloyd George között.

Miért támadja az ősz liberális vezér a munkáspárti premiert. — Az angol képviselőválasztás Lloyd George bukását hozza meg.

(London, okt. 22.) Aki nem rest korán fölkelni és reggel 9 óra körül odaállni a Downing-street 10. szám alá, annak minden nap módja nyílik arra, hogy szemtől szembe lássa Anglia miniszterelnökét. Reggel 9 és 10 óra között a miniszterelnök kijön háza kapuján és átmegy a szomszéd házba, a külügyi hivatalba. Ember nem nagyon lesi és a járókelők többnyire meg sem ismerik, amint kis kabátban, hajadonfővel, ifjan és fürgén végigszalad a járdán. De aki egyszer közelről szemügyre vette ezt az arcot és ezt az első pillantásra meglehetősen szürke alakot, az egyhamar el nem felejt. Az őszbeborult üstök és szemöldök alól kemény északi kékségű szem villog és az ötvenes férfi minden mozdulatán meglátászik, hogy harcos fajta ivadéka áll előttünk, rideg, sziklás hyperboreus partok születte, skót presbiterek tamitványa, akinek ősei, a clan vezérével élőkön, alig másfél századdal ezelőtt még kétségbeesett vakmerőséggel küzdöttek kezükben a széles karddal, az angol földesurak vöröskabátos zsoldosai ellen.

A népszerű Macdonald.

Különösen hangzik, de ugyan, hogy Macdonaldnál népszerűbb ember ma alig van Angliában. Legodaadóbb hívei, bár szavazatukat aligha fogják a munkáspárti jelöltek adni, a City bankárai és az angol kereskedelem fejedelmek. Miniszterelnöki kineveztetését a Stockexchange, a londoni értéktőzsde, nagyon élénk hozszal köszöntötte és a munkáspárt uralmának nem volt egyetlen olyan napja sem, ami, bármiféle szempontból nézzük is, kedvezőtlen, vagy ártalmas lett volna Anglia gazdaságának. Az orosz kereskedelmi szerződést csodálatosképpen a Citynek nem a konzervatív elemek, nem a népszerű nagy

tradicionalis bankok és magáncégek támadták, hanem az újabb keletű rétegek, amiknek spekulációját a hosszú vajadás után megkötött agrément keresztülhuzta. Nem az fáj ezeknek az uraknak, hogy a munkáspárti kormány az angol követelések elismerése ellenében arra kötelezte magát, hogy a szovjetnek nagyobb összegű fontkölcsonnt fog nyújtani, hanem az, hogy az orosz kormány csupán azoknak a kötvénytulajdonosoknak az igényeit tartozik honorálni, akik igazolni tudják, hogy 1918 előtt kerültek az érvényesített állami járadékok, vagy egyéb orosz értékpapírok a birtokukba. *Hinc illae lacrimae!* — mondják hamis mosollyal Londonban, ez a forrása a nagy sajtóharcnak és Lloyd George ur szörnyű felháborodása is nagyon gyanus szinezetű.

Lloyd George, a neveltséges.

Nem merem leírni, mi mindent beszélnek Londonban Lloyd George-ról. De a sok zokszónál, ami az ember fülét megüti, keservebb és megdöbentőbb, hogy valahogyan neveltségesé vált. Neveltségesnek tartják az emberek, hogy az angol liberalizmus vezetői közül éppen Lloyd George legyen az, aki a munkáspárt és annak vezetői ellen a legvehemensebb támadásokat vezesse. Az angol liberalizmus három szellemi vezetője közül lord Grey visszavonult a politikától. Lord Haldane nyíltan a munkáspárt oldalára állott és hivatalát vállalt Macdonald kabinetjében, Asquith pedig természetes mérsékletével és csodálatos fegyelmességével megelégedett azzal, hogy mérséklő hatást gyakoroljon a munkáspárt politikai ritmusára és a skót radikálisok vehemens nyomását ellensúlyozza. Az angol arisztokrácia és nagypolgárság politikai hagyományainak és ragyogó műveltsé-

gének ez a három képviselője fölöslegesnek és károsnak tartotta, hogy a történeti fejlődésnek útjába álljon, csak Lloyd George, a walesi suszter fia, a kispolgári radikalizmus évtizedes apostola, féltelmes és csalóka dialektikájának egész arzenáljával hadakozik az angol munkásosztály politikai fölemelkedése ellen. Mert egy bizonyos. A régi politikai játéknak vége. A játék nagyobb tétre megy. Anglia világpolitikája Anglia iparának sorsától függ. S az ipar sorsától függ Anglia munkásainak a sorsa is. S ezek a munkások a maguk sorsát ma már maguk döntik el.

A két vezér döntő harca.

Lloyd George walesi ember. Macdonald skót, s bár mind a kétő merev, biblikus nonkonformista felekezet híve, hosszú évszázadok története egymástól elütő fajtát tenyésztett ki a skót és a walesi hegyek között. A ravasz, ügyes, simulékony walesi politikus, „Európa legtehetségesebb asszonya”, ahogy őt Clémenceau elnevezte, most vívja utolsó harcát. A liberális párt jobbszárnya, amely ma még vezérének vallja, megdöbbenő kis számmra fog leolvadni a novemberi választásokon s Lloyd George fehérfürtös, rózsás arca, fürgé fekete szemé még sokáig fog színes kép gyanánt megjelenni a Westminster-palota üléstermében a balszárny első padsorában, de órája ütött, a kemény és rideg skót kalvinista kiméletlenül legyüri és a háboru bünös aggastyánjai közül ő is hamarosan eltűnik az európai politika vezető alakjainak sorából.

Macdonald a liberálisok segítségét kéri.

(London, október 22.) Macdonald miniszterelnök ma Sheifieldben tartott választási beszédében a liberálisokhoz fordult és barátainak nevezte őket. Azt kéri azoktól a liberálisoktól, akik most a konzervatívokkal dolgoznak együtt, hogy ne tekintsenek hátrafelé és vele együtt keressék a haladás és fejlődés útjait.

Ki lesz Ausztria új elnöke

Bécsből táviratozzák: December 9-én jár le dr. Haimisch Mihálynak, az osztrák köztársaság elnökének mandátuma. Az osztrák államszövetségi gyűlés azonban már december elején megválasztja az új államiót. Az osztrák köztársaság alkotmánya megengedi, hogy az elnököt még egyszer újra megválasszák elnöknek és így könnyen lehetséges, hogy ismét Haimisch kerül Ausztria élére, miután nagy népszerűségnek örvendő mérsékelt és körültekintő politikája miatt.

Frohreich Ernő megőrült.

A gyilkos feleségének megindító nyilatkozata férje rémtettéről. — Mérgezett szivarok, amelyekkel Frohreich Egyedi Arturt akarta meggyilkolni.

(Budapest, október 22.) Legújabb budapesti jelentés szerint a vizsgálóbíró ma hirdette ki dr. Frohreich Ernő előtt a végleges letartóztatásról szóló végzést. A családtagok szerepét teljesen tisztázta a nyomozás és megállapították, hogy a gyilkosságról semmit sem tudhattak. A hatóságok különben most új érdekes nyomra is akadtak.

Mérgezett szivarok.

Geley Frigyes dr. körorvos legújabb s igen hosszú vallomása érdekes adatokat szolgáltatott a nyomozóhatóságoknak arra vonatkozólag, hogy Frohreich már régebben foglalkozhatott azzal a gondolattal, hogy apósát meggyilkolja. Frohreich egy ízben valamilyen ürüggyel mérget kért Geleytől, aki azonban a mérge kiadását megtagadta. Nem sokkal ezután szivarokat ajándékozott Frohreich az apósának, ami eddig egyáltalában nem volt szokása. A szivarokból azonban egyet sem szívott el Egyedi Artur és ezekről a szivarokról azt hiszik, hogy mérget tartalmaznak. Possert csendőrszázados megtalálta a kastélyban a szivarokat, amelyeket most vegyi uton vizsgálják meg, vajjon nem tartalmaznak-e mérget?

En az élet választottam.

Megirtuk, hogy a gyilkos dr. Frohreich Ernő felesége mennyi szeretettel tart ki az irtózatos bűnrel vádolt férje mellett. Frohreichné a tragédiáról a következő nagyon érdekes nyilatkozatot tette:

— Sofia szerencsétlenebb aszszonyt, mint én vagyok, nem láttam. Megölték az apámat és aki megölte, az a férjem, a gyermekem apja. A százféle bánat és ezer gyötrelmem harcában félek az

emberek közé menni. Nem tudok újságot kezembe venni, úgy érzem, hogy hallatlan nagy pellen-géren-mozgok. Fáj az emberek tekintete, az újságok írása. Legyenek jószágosak hozzám. Gondolkozzanak, azután helyezkedjenek az én helyzetembe és ítéljenek meg aszerint, hogy mit is kellett tennem. Nekem két siratni való közeli hozzátartozóm van. Meghalt apám és a fogházban ülő férjem. Kettőjük közül kell választanom. Kit válasszak, melyiket? A holtat, vagy az élet? En az élet választottam, mert azt tartom, hogy aszszonyi kötelességem, hogy kitartsak mellette, mert nem alias szándék vezette végzetes tettében, a melynek megtörténtét soha egyikünk sem kívánta, hanem az az érzés vezette, hogy ezzel segít rajtunk. Bizonyos, hogy hozzájárult tetteinek elkövetéséhez erős felelőssége, amely édesapám modora miatt támadt benne.

Békességet akar a feleség.

En kimondhatatlanul fájlalom édes apám halálát. Ha gyakran zord és mogorva is volt velem szemben, jó is volt és áldanom kell haló poraiban. Azonban a férjem súlyos nagy bajba jutott és ebben a szituációban én mégsem szakíthatom meg azt a köteléket, amelyet kettőnk között gyermekünk jelent. Ha az emberek mindezeket a körülményeket figyelembe veszik, úgy engem nem ítélnének el. En azonban nem bírom el a tekinteteket, azt hiszem, hogy mindenki engem figyel és üldöz. Szeretnék békességet és nyugalmat, de nem hiszem, hogy erre bármikor életemben sor kerülne. Most elvonulok megpihenni. Viszszamegyek a fiamhoz és azt hiszem, hogy az ő gyermekes gondtalansága elfeledtetni velem is azo-

kat az izgalmakat, amelyeket e napokon keresztül kellett élnem.

Frohreich megőrült?

Sopronból érkezett jelentések szerint a büntügyi hatóságoknak feltűnt, hogy Egyedi Artur gyilko-

Nem választ elnököt a Magyar Párt.

Mit javasol a Magyar Párt intézőbizottsága a nagygyűlésnek?

(Cluj-Kolozsvár, október 22.)

A Magyar Párt intézőbizottsága Marosvásárhelyen ülést tartott, a melyen több más fontos tárgy mellett a bizottság állást foglalt az elnökkérdésben is. Az ülésről a párt központi irodája így számolt be:

A Magyar Párt intézőbizottsága az elnökségi és bizottsági tagok élénk részvételével megtartott rendes ülésében a folyó ügyek elintézése után a június hó első napjáról elhalasztott évi rendes közgyűlést 1924. évi november hó 30-ik napjának délelőtt fél 12 órájára Brassóba kitűzte és annak tárgysorozatát megállapította. A tárgysorozat: legényegesebb pontjai:

Elsősorban az iskola kérdésében való állásfoglalás. Ennél a kérdésnél nyomatékos formában jutott kifejezésre a pártnak az a felfogása, hogy a magyarnyelvű zsidóságnak magyar kultúrája megtartásához való jogát a magyar nemzeti kisebbség követeléseire tartozónak ismeri s annak érvényesítésére teljes súlyával fog dolgozni.

Foglalkozni fog a nagygyűlés a közigazgatási reform és a választójog kérdésével, a közgazdasági sérelmekkel, a kisajátított földek kiosztása körül a magyar igényjogosultakat ért sérelmekkel, a nyelvhasználat és cégtábla kérdésében követett jogtalan eljárással és általában a magyar nemzeti kisebbséget ért atrocitásokkal.

Eloadoul a tárgyak sorrendjében dr. Makay Sándor, dr. Bernády György, Balogh Géza, dr. Willer József, dr. Veterány Vik-

sa napról-napra mind különösebben viselkedik, teljesen apatikussá vált, egyáltalán nem törődik bűntényével. Ez a furcsa viselkedés azt a gyanút ébresztette fel a hatóságokban, hogy Frohreich Ernő elméje megzavarodott.

tor, Szele Béla dr. és Sándor József párttagokat kérte fel.

Az intézőbizottság beható eszmecsere tárgyává tette az elnökség kérdését és alapos vizsgálata után úgy döntött, hogy az elnöki állást egyelőre nem tölti be, hanem átmenetileg egy kilenc tagú direktorium alkotását ajánlja a nagygyűlésnek.

A kommunikációban az elnökség kérdésében foglaltak bizonyára élénk meglepetésként fognak hatni az egész erdélyi magyarság körében. Egy soktagú direktorium alig lehet alkalmas a párt ügyeinek vezetésére éppen akkor, amikor egyéb arravalóságai mellett egy energikus és agilis emberre lenne szüksége a magyarságnak, hogy nagyobb intenzitású munkát fejthessen ki. Ha tehát megvalosul a direktorium terve, bár csak átmenetileg, ez alatt az átmeneti idő alatt az eddignél nagyobb erőfeszítésre és lendületesebb tevékenységre a párt részéről nem számíthatunk. Pedig most erre lenne sürgős szükség.

Megindul a választási küzdelem Németországban.

A kormány proklamációja a pártokhoz.

(Berlin, október 22.) A német birodalmi gyűlés feloszlata következtében ma a választási harc teljes erővel indult meg. A kormány felhívást intézett a pártokhoz, a melyben annak a reményének ad kifejezést, hogy a szélsőséges elemek vereséget szenvednek és a jövő kormány szilárd többségre tud majd támaszkodni.

TARCA

ANATOLE FRANCE, AZ EMBER.

Írta: Beldi Izor dr.

Behatóan méltatták a most elhunyt Anatole France nagy írói kvalitásait; de nem igen foglalkoztak egyéniségének emberi vonásaival — pedig a legkedvesebb, legszeretetre méltóbb emberek egyike volt, aki mindjárt az ismerettség első perceiben is valósággal elbájolt, megbűvölt mindenkit. A lisszaboni sajtókongresszuson láttam őt először, amikor a Necessidad nevű királyi kastélyban beszélgetett Amália anyakirálynéval; és a körülállók nem győzték bámulni szellemes ötleteit és portugál földön szerzett impresszióinak tarka, szindus előadását. Másnap Cintrába vitték bennünket, a portugál királyoknak még a mörök idejében épült hegyi kastélyába; ott már az ő társaságában lehettem és közvetlen közelségben hallhattam mely gondolatmeneti és azért mély hatást is keltő megjegyzéseit. Nem igen felejtettem el

azok közül egyet sem...

Mikor a tengerre nyíló legfelső terraszon álltunk, cicerónénk, Concha királyi hadsegéd megjegyezte, hogy itt állt hajdan, hónapokon át, reggeltől estig Dom Luiz portugál király és várta az Indiából hazatérő Vasco de Gama gályáit. Erre megszólalt Anatole mester:

— Nekem is van ilyen terraszom Párisban; ott várok reggeltől estig, hogy mikor tűnik már föl az a hajó, mely — hazahozza Dreyfust!

Mert ez még a revízió és a rennesi ítélet előtt volt; és a kongresszus tagjai közt volt Massard, a Dreyfus-elleni vezérkari Presse és Patrie hirhéd szerkesztője is, akihez intézte Anatole France voltaképpen ezt a megjegyzést.

Mikor már egész délelőtt föl- és leléptünk a kastély termében és terraszain a szeptemberi hőségben eltikkadt és csaknem szomjan haló társaságot nagy tisztásra vezették, melynek hátterén vászofalakat láttunk. A hadsegéd itt a királyi család nevében rövid beszéddel bucsuzott a kongresszustól, azután lehullott a lepel és hatalmas — büfté tárult

élénk. De amit leginkább kívántunk: hűsítő ital sehol sem volt található; ásványvíz helyett csak nehéz Xeres, Oporto és egyéb Tahoborok, azokból is csak régi évjáratok! Persze nekiestek a szomjasok és így történt azután, hogy a mintegy háromszáz főnyi, előkelő hölgyekből és nagynevű írókból álló társaság rövid tíz perc alatt alaposan berugott; huszan is töstöltak egyszerre, idegenek egymással öleltek és csókolóztak — csak Anatole France volt félre egy hűvös, árnyas helyre és ott a magyar származású Stein Lajos berni filozófiatanárral a Wundt-elméletéről vitafkozott!

Ekkor mondotta Anatole mester nekünk, magyaroknak:

— Mennyivel jobban rendezték Önök a pesti kongresszust! Valóban a magyar vendéglátásnak nincs párja és csudálat, hogy a többi kongresszusok nem követik mindenben a pesti millenári kongresszus berendezéseit. De különben sem követik más téren sem a nemzetek a magyar népet az ő nagyszerű tulajdonságaiban: a vitészségben, őszinteségben, szókimondásban, vendégszeretben, alattvalói hűségben és tiszta, erkölcsös életben...

Évekkel később a párisi Salle-Wagramban hallgattam egy barátommal a mester egyik előadását. Utána fölkerestem és ekkor ő hosszasan elbeszélgetett velem. Az időközben lezajlott háborúkra célozva, többek közt így szólt:

— Lám, milyen egyetértésben és testvéri szeretetben dolgozik egymással az a sok, egymástól különböző nemzet a sajtókongresszuson. Ebből kellene kifejleszteni az örök béke ügyét. Ha két nép közti viszály támad, akkor puszták, szuronyos katonák helyett olombetűk katonái harcoljanak egymás ellen és döntsék el, melyiknek van igaza. A hét nagy hatalom közti érdekkellentéteket a nyolcadik nagyhatalom intézze el: a sajtó; a háború és a párbaj a középkor egyéb intézményeivel együtt csak mint történelmi remniszcencia létezése jessentul. Örök béke örök áldása jusson a Földnek és népeinek. Hiszen ez a mi bolygónk ugyanis kihűlő félben van; már ki is számították, hogy mikorra hull ki egészen — hát minek stettessük mi a véget, az onyészte-tel...

... És erre következett azután a — világháború.

Nagyarányu lesz az aradi katolikus nagygyűlés.

Kik vesznek részt az Erdélyi Katolikus Népszövetség országos kongresszusán. — Zombory László népszövetségi igazgató Aradra érkezett.

(Saját tudósítónktól.) A más-kor csendes aradi katolikus plébánia most ugyancsak népes és zajos helyiség lett. Bizottságok ülészeknek, különböző tárgyalások folynak, táviratok és sürgős levelek érkeznek egymásután: *folyik a nagy készülődés az október 25. és 26-iki országos katolikus nagygyűlésre.* Lakatos Ottó dr. háziönök és plébános ugyszólván lelke az előkészítő bizottságnak, fáradhatatlanul dolgozik, hogy a katolikusok egyetemének hatalmas megnyilvánulását minél impozánsabbá tegye. Ma Aradra érkezett dr. Zombory László, az Erdélyi Katolikus Népszövetség igazgatója, e hatalmas szervezetnek a tulajdonképpeni mozgató ereje, hogy résztvegyen az aradi nagygyűlés előkészítő munkálataiban is. Dr. Zombory fogadta a Közöny munkatársát, aki előtt nyilatkozott az eddigi munkálatokról és kifejtette a Népszövetség és különösen az aradi nagygyűlés jelentőségét. Érdekes nyilatkozatát itt közöljük:

— Sokan még egyáltalán nincsenek tisztában a Népszövetség céljával és jelentőségével. Mindezenelőtt le kell szögeznem, hogy a Népszövetség nem foglalkozik politikával. Ennek a szervezetnek az a célja, hogy a katolikus tömegeket megszervezze s ezt a hatalmas erőt egymás kölcsönös segítésére felhasználja. Céljának elérésére a községekben ugynevezett helyi szervezeteket alakít, a megyeszékhelyeket pedig népirodákat állít fel. Ezeknek a segítségével a Népszövetség tagjainak ügyes-bajos dolgaiban eljár és minden hozzáfordulónak segítséget nyújt. — Ezenkívül rendszeres ismeretterjesztő előadásokat tart, előmozdítja a kulturát és az általános műveltséget. Évente nagygyűléseket tart, amelyek formálisan a katolikus konventjei. Hogy ezidei nagygyűlésünket Aradon tartjuk, annak is meg van a maga magyarázata. Meg akarjuk ismertetni Erdélynek ezt a részét is munkánkkal és céljainkkal és hisszük, hogy a morális eredmény nem is marad el.

— Ezt a hatalmas nagygyűlést tulajdonképpen két bizottság készítette elő. Az egyik a Népszövetség cluji központi bizottsága, ennek a feladata volt, hogy megállapítsa a gyűlés programját, felkérje a szereplőket, összegyűjtse a jelentkezőket, intézkedjék kedvezményes vasuti és szállásjegy iránt. A másik bizottság Aradon működik és ez dr. Monay Ferenc rendfőnök és dr. Lakatos Ottó házfőnök-plébános, azonkívül Vársárhelyi Janka urnő vezetésével dolgozik és az a súlyos feladat hárul rá, hogy az Erdély minden részéből érkező vendégeknak lakást tudjon biztosítani. Igazán hű és elismerés illeti nemcsak az említtet vezetőket, hanem Arad város közönségét, amely vállalkozás nélkül a legnagyobb készséggel állt rendelkezésre lakások és vendéglátás tekintetében. Hogy fogalmat alkothasson magának a nagygyűlés hatalmas voltáról, elég annyit közölnöm, hogy Clujról eddig kétezerrel többen jeler-

teiték be részvételüket. Temesvárról és a Bánáttól ugyanennyien jelezték jövetelüket, Aradról és a környékéről szintén számítunk mintegy négyezer résztvevőre. Erdekes jelenség, hogy a Népszövetség 150 vidéki organizációjából 115 helyi szervezet képviselteti magát hivatalosan. Megható és a hit hatalmának jelét látom abban, hogy a jelentkezők fele földműves és iparos-ember és ezek mind saját költségükön jönnek el még a legtávolabbi vidékekről is Aradra. Ez fényes bizonyítéka annak, hogy a Népszövetség rövid idő alatt milyen népszerű lett Erdély katolikus magyar társadalmában köztudottan.

— Rengeteg előkelő és számottevő vendég is megjelenik a kétnapos katolikus ünnepen. Maga Le-

padatu kultuszminiszter is beígérte jövetelét, ezenkívül a bucurestii katolikus érsekség és a jassii püspökség is hivatalosan képviselteti magát, dr. Nicolescu lugosi gör. kath. püspök is képviselteti magát, nem beszélve a négy erdélyi egyházmegyéről, amelyeknek fejei jönnek el Aradra, hogy emeljék a nagygyűlés fényét. Ezenkívül Erdély katolikus társadalmának világi és egyházi méltóságai rendkívül nagy számban önnelnek a két napos ünnepségekre Aradra. Külön eseményszámba megy a szombati hangverseny és a vasárnapi nagy eucharisztikus körmenet. Az előbbire a 20—60 lejes jegyeket már árusítják a Scherhag üzletben, a körmenetre pedig most folynak az előkészületek, mert úgy tervezzük, hogy azon mintegy huszezer ember vesz részt. Erdély katolikus társadalmának ez a grandiózus megnyilvánulása hatalmas és mindennél erőteljesebb demonstráció lesz annak dokumentálására, hogy a hit ereje a legnagyobb erő.

Mentik

az amerikai milliomos gyilkosokat.

A szülők ki akarják szabadítani őket a fogságból.

(Chicago, október 22.) Még alig pár hete, hogy Nathan Leopoldot és Richard Loebot, a chicagói gyilkos fiukat, akiket életfogytiglani fegyházra ítélték, bevitték a börtönbe, hozzátartozóik máris minden eszközzel megpróbálkoznak, hogy a fiukat megmentésük a fogságból. A börtönben súlyos munkát kell a két fiúnak végezni; nem olyan cinikusak már, mint voltak, hanem kétségbeesetten panaszkodják nehéz sorukat, Darrow, a két fiu védője, most újra kísérletet akar tenni annak igazolására, hogy a fiuk nem épelméjűek, tehát

feltétlenül ki kell őket bocsátani a fogságból, legrosszabb esetben is állami elmegyógyintézetben kell őket elhelyezni. Darrow akciója azonban mingyárt az első alkalommal nem várt nehézségbe ütközött: kihallgatták a fiukkal folytatott beszélgetését, amelyben azt tanácsolta nekik, hogy szimuláljanak örültséget. Az államügyész tudomására jutott ez a tanács és most meg abba sem akar belemenni, hogy a védelem akár kezdeményező lépéseket is tessen a két fiu be nem számítható állapotának igazolására.

Ellenzéki pártszövetség Magyarországon

Blokkba tömörültek a baloldali pártok. — Készül a béke a magyar kormánypártban.

(Budapest, október 22.) A magyar politikai életnek érdekes eseménye az az új ellenzéki pártalakulás, amely a mai napon lett befejezett tény. Az új párt tulajdonképpen pártszövetség, mert több eddig létezett kisebb pártból alakult meg. Demokratikus ellenzéki szövetség nevet viseli az új alakulás, amely a radikális ellenzékéből és néhány pártönkivüliből alakult meg. Az új ellenzéki blokknak tizenhat képviselő tagja van eddig, de valószínű, hogy ez a szám még hárommal szaporodni fog. Eddig beléptek a szövetségbe a Kossuth-pártból: Cserty József, Horváth Zoltán, Nagy Ernő, Nagy Vince és Rainprecht Antal; a függetlenségi kisgazda-pártból: Laku Imre, Rákóczi Ferenc és Szakács Andor; a pártönkivülicskből: Baross János, Beck Lajos, Dénes István, Drózd Győző, Hegymegi Kiss Pál, Létay Ernő és Szilágyi Lajos. Ugy hírlik, hogy a demokrátaik közül Vázsonyi Vilmos, Benedek János és Pakots József szintén csatlakoznak a szövetséghez. A szocialisták máris elhatározták, hogy támogatják az új alakulást. A szövetséget egy direktórium vezeti, amelynek sorában Nagy Vince, Hegymegi Kiss Pál, Szilágyi Lajos, Ruppert Rezső és Szakács Andor foglalnak helyet. A szövetség

programjának alapja az általános, titkos, nőkre is kiterjedő és községenkénti választójog. Az ellenzéki szövetség megalakulása kor az egységespártban még mindig nem állott helyre a béke. Gróf Bethlen István miniszterelnök a napokban szándékozik tanácskozni a kisgazdákkal kívánságaikról. A kisgazdák hangulata hír szerint a megegyezést kívánja és valószínűnek tartják, hogy a tanácskozás után az egységes-párt belső békéje és egysége ismét helyreáll.

Anglia flottatüntetése Törökország ellen.

Kiélesedett az angol-török ellentét.

(London, október 22.) Az angol-török ellentét kérdése mind súlyosabb probléma lesz, dacára annak, hogy most már a Népszövetség közvetítését is elfogadták. A lapok jelentései szerint a naltai angol flotta, amely az angol tengeri haderő mintegy másfélszáz egységét egyesíti magában, elindult Port Said felé. Konstantinápolyi jelentések hangsúlyozzák, hogy Angliának ezzel az a célja, hogy a mossuli kérdés miatt flottatüntetést rendezzen Angora ellen. A londoni török követ azonban kijelentette, hogy Törökország az Anglia által követelt területeken arra

sem hajlandó, hogy akár petroliumengedélyeket adjon, akár pedig más koncessziókat elismerjen. Berni jelentés szerint a Népszövetség tanácsa 27-én ül össze főleg a mossuli kérdést letárgyalja. Konstantinápolyi jelentés szerint a török delegáció már el is utazott Brüsszelbe.

HOGYALL A LEJ?

1924. október 22.-én 100 lejért adtak: Nálunk:

2.92 svájci frankot,
10.63 francia frankot,
43.500 belföldi magyar koronát,
40.000 osztrák koronát,
Zürichben 2.95 frankot
Párisban 10.85 frankot
Budapestben 44000 koronát

A magyar egyetemek ragaszkodnak a zsidó hullákhoz

Budapestről táviratozzák: A Közöny mai számában jelentette, hogy a szegedi tudományegyetem orvostanári kara nem engedi meg, hogy a zsidó hallgatók részt vegyenek a bonctani előadásokon, a míg a zsidó hatóságok kötelezettséget nem vállalnak arra vonatkozólag, hogy a hozzátartozók nélkül elhalt zsidók tetemeit tudományos célokra rendelkezésre bocsátják. Az ügyel kapcsolatban ma a lapokban nyilatkozik Hoór budapesti orvostanár is, aki kijelenti, hogy amennyiben nem kerül zsidó hulla az egyetemre, nem is vállalhatja az egyetem a zsidó hallgatók kiképzését. Az orvostanár szerint maga a zsidó hitközség is elismerte, hogy semmiféle zsidó egyesületnek nincsen joga arra, hogy visszatartsa a zsidó hullákat a tanulmányi boncolástól.

Pörből jótékonyág.

Kétszázötven lejes kereset, amelyet szerlejes adománnyal elégitenek ki.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes pereskedés indult meg két aradi vállalat között kétszázötven lej miatt. A felperes az aradi Lemnul fakereskedő cég, amely a közelmúltban egy vagon fát adott el Schor és Aronsohn aradi szállítóknak. A fakereskedő cég az eladott tűzifa összegéről számlát készített és kifizetés végett elküldte Schor és Aronsohnnak, akik azonban a szállításért külön felszámított összeget, kétszázötven lej nem ismerték el, a többit azonban azonnal kifizették. A két vállalat között a kétszázötven leje vonatkozólag tárgyalások indultak meg, amelyek azal végződtek, hogy a Lemnul 250 leje mérsékelte igényét, Schorék meg ezt a leszállított összeget sem ismerték el jogos követelésnek. Perre került a dolog és a szállítási vállalkozók ellen kétszázötven lej erejéig kereset adtak be az aradi járásbíró ságon; az ügyben Munteanu járásbíró ma tartotta meg a tárgyalást. Az alperes Schor kijelentette, hogy elvi okból nem akarja kifizetni a felperes cég követelését és amennyiben az lemond a 250 lejről, nyomban átad a járásbírónak ezer lejt, hogy azt jótékonycéllra fordítsa. A felperes képviselőjében jelen volt ügyvéd hozzájárult az ezer lejes jótékony adományhoz és követelését nyomban visszavonta.

Másfélmillió szélhámoság Aradon.

Tömeges feljelentés az aradi rendőrségen. — Aki egy év óta a szélhámoságok, csalások egész tömegét követte el.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség folyosóján ma este kétségbeesett siránkozó asszonyok és idegesen járkáló férfiak szaladgáltak fel s alá. Közben pedig Dragiciu Aurél nyomozó osztályfőnök szobájában kihallgatások folytak egy olyan nagyszabású szélhámoság, váltohamisítás és csalás ügyében, amelyhez hasonló ritkán jegyez fel a bűnügyi krónika. A vádlott Schiller Máttyásné, az aradi Városi kávéház főpincéresné a felesége, aki agyafurt trükkjeivel több aradi családot valóságos koldusbotra juttatott. A szenzációs bűnügyről a következőket jelentti a Közlöny munkatársa:

Schiller Máttyásné Gheorge Popa (Ferdinánd)-ucca 10. számú házban levő lakása egy év óta bucsujáróhely volt azok részére, akik megtakarított vagyonkájukat busásan akarták kamatoztatni. Hordták a százazreket Schiller-nének, mert híre volt, hogy egy-két nap alatt harminc-negyven százalékos jövedelmezést a nála letétbe helyezett pénz. Az első áldozata egy aradi kerégyártó mester volt, akinek hiszékenységét és járatianságát használta fel az asszony, szélhámoságai céljára. Felkereste a kerégyártót és elhittette vele, hogy ő vágómarhát, tojást, zsírt és libát szállít Magyarországra, ahol száz százalékos haszonra lehet eladni. Mutatott irásokat, amelyekről azt állította, hogy kivitel engedélyek és bizonyította, hogy előkelő összeköttetései révén, mindent el tud érni. Negyvenezer lejt kért a kerégyártótól. A jó módú iparos meghízott a rábeszélő tevékenységgel megáldott asszonyban és átadta a kért pénzt. Schiller-né két nap múlva ismét megjelent a kerégyártónál. Tizenötezer lejt hozta, azt mondta, hogy annyit jövedelmezett a kölcsönadott pénz. Néhány nappal később azzal kereste fel az iparost, hogy hajlandó vele társas viszonyba lépni: ügyvéd előtt még aznap megkötötték a szerződést, amely szerint: a jövedelemből ötven százalék a kerégyártót illeti. Rövid idő alatt összesen 304.000 lejt csalt ki áldozatától, aki a jövedelemből aztán már egy banit sem látott. A mai nyomozás megállapította, hogy Schiller-né a szerződés alá hamis nevet írt: a leányneven Laska Mária-nak hívják, a szerződésen Nyiri Mária néven szerepel.

Közben pedig más kereskedőket, iparosokat, hivatalnokokat és munkásokat keresett fel Schiller-né, akiket hasonló agyafurtsággal csalt lépre. Egy kereskedő nejtől 90 ezer lejt, egy iparostól 145 ezer lejt, egy idősebb házaspártól 70 ezer lejt, egy másik iparostól 20 ezer lejt csalt ki. Egyelőre csak ezekről tud a rendőrség, de egészen bizonyos, hogy az áldozatok száma szaporodni fog. A károsultak nem ismerték egymást, mind-egyik azt hitte, hogy ő a kiválasztott, akivel Schiller-né üzleti összeköttetésbe lépett. Amikor látta, hogy valamelyik áldozata kétkedik, váltókat mutatott fel, amelyekre előkelő aradi kereskedők és pénzemberek nevei voltak alá-

írva. Ma este kiderült, hogy a váltók egytől-egyig hamisítottak, az összes neveket Schiller-né maga írta alá a váltókra.

A feljelentések azt is ölmöndjék, hogy Schiller-né „üzletfelei” a jó liason reményében nemcsak a saját pénzüket adták át neki, hanem súlyos kamatra kölcsönöket vettek fel. Többen eladták birtukát, házukat. Egy házaspár Amerikába akart kivándorolni és az e célra megtakarított pénzét adta át Schiller-nének. Amikor a szélhámos asszony áldozatait nagyvonzorították a hitelezők, kétségbeesetten keresték fel Schiller-nét, aki azonban kategorikusan kijelentette, hogy nincs pénze. A kifosztott emberek erre ma délután Székely Aladár dr. ügyvéd útján feljelentést tettek a rendőrségen. A feljelentők bevallása szerint az őket ért károsodás megközelíti a másfélmillió lejt. A rendőrség a késő éjszakai órákig folytatta a kihallgatásokat ebben a nagyszabású szövevényes ügyben.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsora. Csütörtök: Gül-Baba, operett. Péntek: Kis lord, operette. Szombaton: Elssler Fanny, operette-bemutató. Vasárnap délután fél 3-kor: Arvácska, operette; fél 6-kor: Elefánt, bohózat; fél 9-kor: Elssler Fanny, operette. Hétfőn: Pillangó kisasszony, opera. (Auer Kató bemutatkozása.)

* Parlow Kathleen, a világ legnagyobb hegedűművésznője október 28.-án, kedden tartja egyetlen hangversenyét az aradi Kulturpalotában. Gazdag műsorán Vieuxtemps D-moll hangversenyén kívül Vitali, Rinsky-Korsakov, Tartini, Goldmark, Brahms, Chopin, Kreisler és Bazzini szerepelnek. Jegyek Sándor (volt Kelet) hírlapirodában már előjegyezhetőek 30, 40, 50, 60, 80 és 100 lejt árakban.

* Porter Paula kollektív tárlata Aradon az újonnap felépült Neuman ház uccai helyiségében. Nyitva e hó végéig.

* Az aradi színházi iroda hírei. Elssler Fanny. Három hét alatt hat operettbemutató és a prózai újdonságoknak egész sorozata jelzik az aradi színház tevékenységét. Szombaton Faragó-Nádor Elssler Fanny-jának lesz a premierje. A budapesti Király színháznak eme értékes újdonságát megfelelő kiállításban és elsőrendű szereposztással hozza színre a társulat. A rendezés munkáját maga Fekete Mihály színiigazgató végzi, a zenei részt Gellért Pál karmester tanítja be. Elssler Fanny subtilis finomságot igénylő szerepét Lengyel Irén játssza. Stuhlmüller Alojz Misoga László lesz. Priszter Katit Zilahy Irén, a reichstadti herceget Szücs Laci, Schwarzenberger Károlyt Kassay Károly alakítja. — Lengyel Irén — Gábor diák. Csütörtök este Martos Ferencnek színgazdag meseszövevényű operettjét, a Gül-Babát ujtják fel. Az operettnek igen kitűnő szerepe Gábor diák, melyet Lengyel Irén, a színház széphangú és bájos primadonnája fog játszani. A többi szerepekben Zilahy Irén, Erdélyiné, Balogh Böske, Lisztayné, Szücs Laci, Kassay, Misoga és Sza-

badkay jeleskednek. — Vasárnap délutáni előadások. Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a szezon legnagyobb slágerét, Bus-Fekete-Zerkovitz Arvácska operettjét hozza szín-

re a társulat. A fél 6-os előadás francia bohózat, az Elefánt. Ez a darab ragyog a szellemesnél-szelelimesebb ötletektől. Ezt az előadást csak felnőtteknek tartja a színház.

Hálatlansággal vádolták Ferenc Józsefet.

Miklós cár mérges levele a volt monarchia néhai uralkodójához.

(Saját tudósítónktól.) Ferenc József leveleinek, amelyekben Albert szász királynak, kebelbarátjának írja, hogy hány bakot lött és amelyekben ugyanezt az Albertet mindig kéri, hogy a bakot b. neje ömagságának lába elé rakja, nincs történelmi jelentőségük. A levélváltásnak akkor kezd történelmi jelentősége lenni, amikor I. Miklós, a minden oroszok cárja belekerül. Amit e levélváltás szerint Ferenc József, a iovagias uralkodó szőszegésben produkált, arra aligha találunk példát a világtörténelemben.

1854-ben, tehát öt évvel a legnagyobb, a legönzetlenebb szolgálat után, amelyet valaha uralkodó a másoknak teljesített, a horizonton megjelennek a Krim-háború viharfelhői és Ferenc József határozottan kijelenti, hogy nem enged a cárt a Dunán átvonulni.

1854. január 4-én Miklós Ferenc Józsefnek erre az ultimátum szerű levelére olyan választ ad, a melyet egy gentleman bizonyára nem tesz az ablakába. E levelben fölháborodva utasítja vissza azt a kérést, hogy ígéretet tegyen ar-

ra vonatkozólag, hogy a keresztény népek fölszabáditását megakadályozza.

„Ha azt hiszed — írja Miklós — hogy én odaadom magam ahhoz, hogy a megszállított keresztények török iga alá térjenek vissza, akkor siess ezt a fejedből kiverni és csatlakozzál ellenségeimhez”.

Rendkívül szarkasztikusan em lékezteti Miklós Ferenc Józsefet a hálára, amellyel a szlávoknak és románoknak tartozik és amelyet azzal ró le, hogy ellenük bizalmatlansággal viseltetik.

„Egyébként ezek a tartományok (Horvátország és Erdély) — írja tovább a cár — boldognak érzik magukat uralmad alatt és ragaszkodásukat beigazolták, a mikor 1848-ban Bécs segítségére siettek. Valósággal igazságtalanság velük szemben jövőben való hitiségük tekintetében kételkedni”.

Ez az igazságtalanság és Ferenc József árulása a fiabsburgokon keservesen megbosszulta magát. A szomszéd nemzeti államok megalakultak. Nem úgy mint azt Miklós indítványozta, Oroszország és Ausztria közös védelme alatt, hanem Ausztria akarata ellenére. A dolgok későbbi folyamán ezeket az államokat a magyar oligarchia vámháborúja kétségbeesésig elkészerítette. Azután jött, aminek jönnie kellett...

Kiürítették Frankfurtot.

Folyik a kivonulás Dortmundból.

(Berlin, október 22.) Ma folytatták a francia megszálló csapatok a megszállott német területek kiürítését. Majna melletti Frankfurtot a franciák ma teljesen kiürítették. Dortmundban reggel 8 órakor ürítették a középületeket, Marty tábornok még a délelőtti folyamán eltávozott a városból törzskarával és a csapatok még ugyan nem vonultak ki, de menetkészen állanak.

Papirárak, könyvujdonságok Sándor hírlapirodában, Arad.

Newyork ünnepli a Z. R. III. hőseit.

(Newyork, október 22.) A Newyorki Capitol színházban tegnap este megjelentek az Amerikába érkezett Zeppelin tisztjei. A hatalmas színház nézőterét mintegy hatezer ember töltötte meg, akik valamennyien lebbegő ünnepelték a nézőtérén megjelent német lég-hajós tiszteket. A zenekar rázendített a „Deutschland, Deutschland über alles“-re és az amerikai közönség a német győzelmi himnuszot együtt énekelte a zenekarral. Dr. Eckener, a Zeppelin kapitánya, kijelentte a közönségnek, meggyőződése az, hogy Amerika és Németország között a félreértések teljesen megszűntek.

Az aradi
APOLLO
színházban

a szezon legnagyobb kiállítású
cirkusz főmájének
bemutatója
szombattól

**VÉRZŐ
ARÉNA**

Dráma a spanyol
bikaviadorok
életéből.

Főszerepben:

Rodolpho Valentin

HIREK

Jön a tél . . .

A nappalok még csálnak, a nap még meg-megpróbálkozik, hogy régi fényében ragyogjon, de csak mosolyogni tud már, anélkül, hogy felmelegítene bennünket. Haj máiban és éjszaka már előrevet fogvacogató ábrázatát a tél, a mely váltott paripákön közeleg felénk, hogy még vigasztalanabban tájébbá tegye életünket. Fázom a a tél gondolatától, mert fáj és keségsbevit a hideg, ami ellen nem lehet állandó hatással védekezni, ami megdermeszti az emberben a szépet és csak csillogó álmok képesek tülni a lelket, amely gyermek módjára mindig új izgalmaikat akar. A fa és a szén csak ideig örüg melegítenek és csak néha jó fűtőt szobából csillogó szemekkel kinézni a téli tájra, a havas ucára. De azt sem egyedül. Csak két embernek való a hideg, hogy ürügy legyen az összebuzásra. Ó, mert ürügy kell mindenhez, ürügy nélkül az élet egészen elviselhetetlen, ürügy nélkül még az alkalom is erőtlen és vérszegény.

Jön a tél, amely még jobban magunkba süppedt bennünket és rémíti szegény lelkünket, amikor a nappal minden átmenet nélkül belezuhan a barna estébe. Talán az alkony hiányzik a téltől, az alkony, amikor simogató kézre lenne szükség és nem sápadt hiba-várásra, amely jobban fogyasztja az energiát, mint a legmegegrölte, több tevékenység . . . Alkony kel lene és egy finom kéz, amely nyugalmat varázsol a nyugtalanság helyére . . .

— Bukovina ünnepe. Bucarestből jelentik: Cernoviciben november 11-én, Bukovina csatlakozásának 6-ik évfordulója alkalmával nagy ünnepek lesznek, amelynél Ferdinánd király is megjelenik Bratianu Jonel miniszterelnök, Angelescu, Mardarescu és Marzescu miniszterek kíséretében.

— Magyarország hercegprimásának aranymiséje. Budapestről táviratozzák: Csernoch János, Magyarország biboros-hercegprimása november 18-án tartja aranymiséjét a budapesti Szent István bazilikában. A jubiláló szent félszázaddal ezelőtt mondotta első miséjét.

— Véres politikai harcok Olaszországban. Rómából táviratozzák: Bologna mellett a szociálisták és a fascisták között véres összetűzésre került a sor. A szociálisták léptek fel támadólag és a fascisták közül egyet megöltek. A gyilkosokat letartóztatták.

— Csehszlovákia és Oroszország viszálja. Prágából jelentik: A cseh sajtó élénken kommentálja Csicserin kijelentését, amely szerint a szovjet-kormány nem ismeri el Ruszinszónak Csehszlovákiához való csatlakozását. A lapok ezzel kapcsolatban visszautasítják Csicserinnek a cseh-országi orosz emigránsok miatt Masaryk és Benes ellen intézett heves támadását és hangsúlyozzák, hogy Csehszlovákia továbbra is folytatni fogja független politikáját, akár tesszik Moszkvának, akár nem.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémét használjanak.

„Anglia a tengerbe süllyed . . .“

Háborút, világrengetést és egyéb borzalmakat jósolnak az okkultisták a most következő öt esztendőre.

(Berlín, október 22.) A próféták nem vesznek ki. Az okkultista tudomány papjai és papnői szorgalmasan bocsátkoznak jóslásokba és mindenáron meg akarják ismertetni a hiszkeuuy publikummal azt, ami jön. Az okkultisták most a legközelebbi öt esztendő történetének megjósolására vetették magukat és a következőkben foglalják össze „lapasztalataikat“:

1925-ben újabb világháború fog kitörni, amelyet gazdasági területeken fognak folytatni. Németország csak 1927-ig harcol Franciaország ellen, amelyet le fog győzni és akkor megkezdődik: Németország újabb fénykora. Ebben az időben Lengyelország újból ej fog bukni. Francia- és Olaszországot nagy földrengések rázkódtatják meg. Üstökösök is megjelennek, a melyek rendkívüli változásokat visznek keresztül a földön. Anglia

például teljesen eltűnik és a tengerbe süllyed. Csak apró szigetecskék maradnak a szigetország helyén. Északfranciaország egy részét is hasonló sors éri. Németország sem fog megmenekülni az elemi csapásoktól, mert Hamburg és környéke súlyos katasztrófának lesz kitéve. Az Azori-szigetek környékén új világ fog keletkezni. A tizenégy évszázaddal ezelőtt elsüllyedt Atlantis kiemelkedik a tengerből. Az elkövetkező időnek India, Németország és Amerika fogják átvenni a szellemi vezetését. Az északi sarkon új földet fognak fölfedezni rendkívül buja vegetációval és a földet igen fejlett emberfaj lakja.

Eddig sóznak a jóslások, amelyek bizonyára nem igazak és csak termékeny fantáziák szüleményei. Egyébként ma igazán nem lehet tudni, hogy mit hoz a holnap.

— Visszaítetik az erdélyi nemzeti kölcsönt. Az aradi pénzügyigazgatóság már évekkal ezelőtt bevonta a sibiui (nagyzebeni) kormányzótanács által kibocsájtott erdélyi nemzeti kölcsön kötvényeit azzal, hogy azok rövidesen beváltásra kerülnek. A pénzügyminiszterium azóta turnusokban küldi vissza ezeket a kötvényeket a kötvények értékét kiutaló végzéssel együtt és a legtöbb beszállított kölcsönkötvény értékét a letéti pénztár már vissza is fizette a volt tulajdonosoknak. Az aradi pénzügyigazgatóság egy most érkezett miniszteri rendelkezés értelmében egyszerezíti a kölcsönkötvények beváltásának módját. Akiknek még birtokukban van ilyen kölcsönkötvény, azoknak már csak be kell mutatniuk kötvényeiket és a bemutatás alkalmával az ellenértéket azonnal kifizeti számukra az állampénztár. A többieknek, akik beszállították kötvényüket és nem kapták meg eddig pénzüket, meg kell várniuk, míg a pénzügyigazgatósághoz beérkezik a miniszterium kiutaló végzése.

— Kenyérhiány Bucarestben. Bucarestből jelentik: A fővárost fenyegető kenyérhiány ügyében Constantinescu földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy az áruk emelkedése a külföldi nivóra való törekvés ellenére sem engedhető meg, mert ezek a közönség kizsákmányolására irányuló spekulációk. Amint a malmok elkövetnek, nem más mint zsarolás. A malmok ma kedvező körülmények között vásárolhatnak gabonát és ha mégis ragaszkodnak föltételeikhez, úgy az állam fog részükre gabonát bevásárolni. Ha pedig a termelők igyekeznek az árakat felhajtani, úgy az állam mindent megtesz az árak letörésére.

— Elfogott gyilkos. Néhány nappal ezelőtt Nádason Ristea Tódor gazdálkodót halva találták háza előtt. A halálesetről jelentést tettek a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást s kiderült, hogy Risteaát meggyilkolták. A csendőrség ma reggel már el is fogta a tettest Nistor György nádasi földműves személyében. A gyilkosság bosszu műve volt. A gyilkost holnap kísérik át az aradi ügyészség fogházába.

— A francia-román léghajózási társaság nem kapott engedélyt az Ausztriában való repülésre. Bécsből jelentik: A Franco-Roumaine repülőgéptársaság új járatot akart létesíteni Páris és Bécs között Zürich, Innsbruck és Salzburg érintésével. Az osztrák kormány a koncessziót megtagadta és a francia követ energikus fellépése ellenére sem volt hajlandó megadni, avval az érveléssel, hogy az Alpesek felett való állandó légijáratot térségek hiányában felette veszélyesnek tartja. A Franco-Roumaine így a tervezett új járatot nem tudja megvalósítani.

— Hatósági orvosok vizsgálja. A mai nap folyamán a következő biharmegyei hatósági orvosok vizsgáztak a román nyelvből az aradi egészségügyi felügyelőségén: Kiss Ferenc (Tughin), Kovács Sándor (Misca), Szóke József (Spinus), Nagypál József (Saniob), Lengyel Dezső (Diószeg), Fehér Jenő (Nagyszalonta), Kovács Ferenc (Ciameghiu), Andrásy Ernő (Solmau), Wendelberg Max (Ceica), Sándor János (Seleus), Korányi Sándor (Sudrig-hiu.)

HOUDINI

a világhírű amerikai
billenőtörő, leghíresebb
szerepében „Amerika
lázban“ című kalandorfilm
főszerepében,
csütörtök és pénteken az aradi

Urániban.

— Katonai jelentkezés Aradon. Csütörtökön 23-án az 1895-ben és pénteken 24-én az 1894-ben született aradi katonakötelesek jelentkeznek az aradi államrendőrségen működő katonai ügyosztálynál.

— Könyvek felárban Kerpelnél.

— Parlow kisasszony hegedűjének hangja a legmelegebben zengő bársonyos hang, amit Isave fénykorának napjai óta hallottunk. Valóság-gal megoabonazza hallgatóit. Nagyobb hatást keltett, mint az utolsó tiz esztendő bármely más művésze. A melódiák ujjai alól oly könnyen jönnek elő, mint a táncoló napsugár a viz tükre fölött. A legnehezebb technikai részt játszi könnyedséggel győzi le. (Montreal Star.)

— Nem kövezik az uccákat Aradon. Arad város vezetősége az 1924. év költségvetés alapján több ucca kikövezését és néhány uccanyitást határozott el. A város a kiszebesi és a halmágyesucsi állami kőbányákból 150 vagon követ rendelt vagononként 650 lejért. A 150 vagonból 5 vaggont szállítottak le a mai napig és remény, sines arra, hogy a többi szállítmány rövidesen Aradra érkezzék. A mérnöki hivatal kénytelen volt a kövezési és uccanyitási munkálatokat beszüntetni. A bányák vezérigazgatóságánál Angel polgármester és Muresan János főmérnök személyesen interveniált a szállítással elmaradása ügyében s azt a választ kapták, hogy a CFR nem bocsát a bányák rendelkezésére megfelelő mennyiségű vaggont, így a vállalt kötelezettségüknek nem tehetnek eleget.

— Unger Mór aradi zenetanár ravatalára szánt koszorúmegváltás címén az aradi róm. kath. főgimnázium VIII. osztálya 430 lejt gyűjtött össze egy az intézet legjobb zenészeinek szánt Unger-díjra.

— Eskütt — épelméjű. Budapestről táviratozzák: A lapok értesülései szerint Eskütt Lajost, a földművelésügyi miniszterium kiviteli panamájának hőst, az orvosszakértők épelméjűnek találták. Ennek következtében az ügy főtárgyalását már november 18-án megtartják.

— Elítélt budapesti dollárhamisítók. Budapestről táviratozzák: A budapesti törvényszék ma tartotta meg főtárgyalását a letartóztatásban levő dollárhamisítók ügyében. Miután a vádlottak ellen emelt vád beigazolást nyert, a bíróság ma meghozta ítéletét, amely szerint Schwarz Sándort 8 évi, Elek Árpádot 7 évi, Nagy Dávidot 6 évi, Hoffmann Dávidot, Horvát Jánost, Szentpáli Károlyt és Fodor Sándort öt évi fegyházra ítélték.

— Elgázolta a vonat. Halálos baleset történt tegnap a ternovai állomás közelében. Egy tehervonat elgázolta Csizmas Anna 40 éves Chier községbeli asszonyt, aki a mai nap folyamán meghalt. A vizsgálat megindult.

— Ne felejtse el! Alois Friedmann uriszabóság Arad, str. M. Dorvin (Huayadi u.) 6 sz. alatt van.

— Orvosi hír. Dr. Erdős Sándor, a berlini klinika volt orvosa, bőrgyógyászati, venerologiai és urológiai rendelését megkezdette Arad, Str. Eminescu 6. sz. alatt (Deák Ferenc-ucca). Vadászkürttel szemben. Rendel délután 3—5-ig.

Játék a halállal.

Izgalmas dráma az amerikai riporternek életéből.

AGNES AYRES a főszerepben, csütörtökön és pénteken az aradi

APOLLOBAN.

Az összes 6-zi és téli árak óriási választékban raktárra érkeztek!! — Feltűnő olcsó árak!!

Vándor divatáruház

Arad, Strada Metianu (Forray-ucca)
Kérem kirakataim meglátogatását!

Földosztás Temes megyében.
A temesmegyei Holia községben csütörtökön földosztás lesz, amelyen dr. Coste prefektus is megjelenik.

Glasner főrabbi meghalt. Cluj-Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi zsidóság egyik legismertebb vezetője: Glasner Móse volt cluj főrabbi hirtelen meghalt Jeruzsálemben. Ahová két évvel ezelőtt vándorolt ki. Az elhunyt főrabbi egyike volt a legismertebb és leglelkesebb cionistáknak és a palesztinai újraépítési mozgalom nagyon sokat köszönhet az ő fáradozásainak. A tórahü cionisták vezére volt, akik az új Zsidóország berendezkedését vallási alapon akarták keresztülvinni. Nemrég olvasókörutra vitte a cionista-szervezet a tudós főrabbit, akit egész Németországban lelkesedve ünnepeltek. Glasner Móse 70 éves korában halt meg és halálát az egész zsidóság gyászolja.

Felmentett árucsempészek. A temesvár-józsefvárosi rendőrség október hetedikén letartóztatta Debreceni István, Grundstiz Vince és Boros Victoria timisoarai lakosokat, akiknél megmotozásuk alkalmával nagymennyiségű cernát, selvmet, szövetet és idegen valutát találtak. Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy az árukat át akarták csempészni a határon. Az ügyészség vádat emelt a három egyén ellen, akiknek védője a mai törvényszéki tárgyaláson a törvényre való hivatkozással azzal érvelt, hogy csempészésért csak a vámtisztek vádjára alapszólhat a bíróság helyt adott a védelem előterjesztésének és a vádlottakat felmentette. Az ügyész felebezzett.

Drámát legjobban Shakespeare irt; de poloskát egyedül LOVAS irt. Arad, Str. Oituz (Illés-u.) 111.

Sikkasztással vádolt pesti tüzsdés. Budapestről táviratozzák: A Sényi-Steidner Miklós-féle szalámirészvény akciónak egyik főkontremínörje ellen most készítette el az ügyészség a vádiratot, amelyben Heim Jacquest sikkasztással vádolja. A szalámirészvények megkontremínálása ügyében különben a legközelebb tartja meg a főtárgyalást a budapesti törvényszék.

Elítéltek egy pesti anarchistát. Budapestről táviratozzák: A budapesti törvényszék ma megtartott tárgyalásán Ruttich Elemért, aki a Markó-uccai fogházban, büntetésének letöltése alatt, anarchista szövetkezetet alakított a kormányzó meggyilkolására, elítélte. A vádirat felségsértésre való szövetkezés büntetével vádolta Ruttichot és ezért 2 és fél évi fegyházra ítélte a bíróság.

Royalista-tüntetés Párisban. Párisból táviratozzák: Az Emberi Jogok Ligájának épülete előtt ma a royalisták tüntetést rendeztek, azonban a gyorsan felvonult rendőrök a tüntetőket szétszórta.

Lelőtték az éjjeli örök. Báál Todor és Butari Pál borosjenői községi éjjeli örök az elmúlt éjszakan szolgálatuk teljesítése közben gyanus alakot vettek észre. Többször megállásra szólították fel, mikor azonban látták, hogy nem engedelmessékedik, utánuk lőttek. A férfi összeesett és a község házára szállították be. Ott kiderült, hogy Pasca János ottani földműves, akit a golyók a jobb lábán sebesítettek meg. Pasca kijelentette,

Miért van aprópénzhiány Aradon.

Az állampénztarban egy félmillió lej értékű fémpénz áll a közönség rendelkezésére.

(Saját tudósítónktól.) Aradon hetek óta érezhető aprópénzhiány van. Nincsen elég egy és két lejes forgalomban és ez a hiány különösen a kicsinybeni eladással foglalkozó üzletekben, a kávéházakban és éttermekben érezhető. A sok bajt okozó aprópénzhiánynak azonban, minthogy azt az aradi pénzügyigazgatóság állampénztárának vezetője megállapította, jórészen a közönség az oka, mert a hónapokkal ezelőtt Aradra érkezett egy és két lejes fémpénzek szállítmányából már több mint 3 milliót hoztak forgalomba. Ebből másfél millió Aradvárosának, másfél millió pedig Aradmegyének jutott. A nagy mennyiségű fémaprópénzből azonban csak igen jelentéktelen összeg van valójában forgalom-

ban, mert a fémpénzeket sokan érthetetlen okból visszatartják, hiszen a fém egy és két lejes anyagának értéke ugyanis jóval kevesebb, mint névértékük. Az aradi állampénztárban még mintegy fél millió lej értékű fémaprópénz vár beváltásra és úgy magánfeleknek, mint vállalatoknak korlátlan mennyiségben adnak ki belőle. Sok elrongyolódott papír egy és két lejes van még kint, pedig ezek nem sokára értéküket veszítik és a fémpénzek kibocsátásának is az volt a tulajdonképeni célja, hogy ezeket az apró címleteket megsemmisítés céljából kivonják a forgalomból. Egyeseknek 1 és 2 lejes papírpénzjegyekért, vállalatoknak azonban szükség esetén nagyobb címletekért is adnak féMLEJESeket Aradon.

hogy nem hallotta a felszólítást és azért nem állt meg. A megsebesített földművest a borosjenői kórházba szállították.

Hirtelen halál. Aradon az Óvár-téren lévő Hegedüs-féle vendéglőben ma reggel halva találták Pop János zerindi lakost. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen embert szív-szélhűdés ölte meg.

KIADÓ
az URANIA mozgószínház
HÁZ
minden ülőhelye a
NIBELUNGEN
filmremekhez és
már most
INGYEN
előjegyezhető jegyeket
az URANIA pénztáránál
d. e. 10-12, d. u. 4 órától

Elkészült az „Uj telefonnévsor.”
Egy kötet ára 60 lej. Kapható az aradi főposta telefonosztályán.

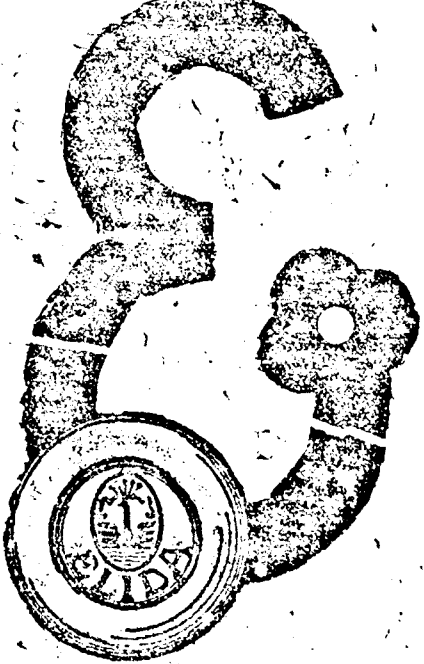
Rejtélyes haláleset Ghiorocón.
Rejtélyes haláleset történt tegnap délután Ghioroc községben. Ilie Gyuláné, a község egyik leggazdagabb földművesének felesége kertjében kapált, amikor hirtelen összeesett. Hozzá tartozói ápolás alá vették, azonban az asszony tegnap este meghalt. A vizsgálat megindult és a csendőrség távirati jelentést tett az aradi ügyészségnek a halálesetről.

Gyanus látogató. Néhány nappal ezelőtt Negri Györgynek, Erdős aradmegyei község egyik gazdálkodójának vendége érkezett Magyarországból. A kisjenői csendőrség gyanusnak találta az idegen vendéget és figyelni kezdték. Tegnap házkutatást tartottak a gazdálkodó lakásán és a vendég szobájában öt dinamitpatront, hat méter gyújtózsínort és patronokat találtak. A gyanus lelet felfedezése után a csendőrség letartóztatta az idegent, akiről kiderült, hogy Nini Antalmak hívják. A letartóztatott kihallgatása folyik és a kisjenői csendőrség táviratilag jelentést tett az aradi csendőrpáncsnokságnak.

Nem engedik el Kassáról Reinitz Jakabot.

A kassai rendőrség tíznapos tartózkodás meghosszabbítását kér a bucaresti igazságügyminisztertől.

(Kassa, okt. 22.) A Reinitz-ügyben a kassai rendőrség szakadatlanul végzi a kihallgatásokat. Tegnap különben a városba érkezett az egyik meggyilkolt özvegye Grosz Hermann nagykarolyi vendéglős felesége is. — Az özvegy egyike azoknak, akik fanatikus gyűlölettel ösztönözve gyűjtik össze a bizonyítékokat Reinitz Jakab ellen. Életének egyedüli célja, hogy férje gyilkosának bűnösségét bebizonyítsa. Az özvegy elmondta, hogy tudomása szerint férje utoljára a gyilkossal volt együtt. Amikor férje nyomtalanul eltűnt, elment Reinitzhoz és megkérdezte, hol van a férje. Reinitz kijelentette, hogy nem tudja és elküldötte az asszonyt. Ekkor villant meg agyában az a gondolat, hogy Reinitz férjének gyilkosa. Néhány nap múlva levelet kapott Clujról, amelyben férje értesíti, hogy üzleti ügyek miatt Bucarestbe kell utaznia. Amikor ezt a levelet feladták, Grosz már nem volt az élők sorában. A rejtélyes levél ügyét hamarosan felderítette egy tanu, Willinger szatmári kereskedő, aki elmondta, hogy a levél feladásának napján találkozott a gyilkossal Clujon. Reinitz-né ekkor elment a kereskedőhöz és könyörgött neki, hogy vallja azt, hogy egy héttel később látta férjét Clujon. A kereskedő megtagadta az asszonynak a hamis vallomás tételét. Egy másik áldozat Nussbecher özvegye, elmondta, hogy ő is Reinitz-nél ke-reste urát, azonban a gyilkos kijelentette, hogy férje Magyarországra utazott és lehet, hogy ott agyomlítotték. Mindkét asszony utolsó pénzét költi el Kassán, csak hogy férjük elvesztését bünhödni lássák. Mivel a tömeggyil-

FÜRDŐSZAPPAN
világ híre

Llgyd 2278 2653

kos kihallgatása és a különböző szembesítések még napokig el-tartanak, a csehszlovák külügyminiszterium táviratilag azzal a ké-ressel fordult a román igazság-ügyminiszteriumhoz, hogy még tíz nappal hosszabbítsák meg Reinitz kassai tartózkodását.

MOZI

Mozisztrájk Rómában. Rómából táviratozzák: Az összes római mozgószínházak elhatározták, hogy sztrájkba lépnek a magas színházi adó miatt.

Az aradi Uránia mozgószínház ma, csütörtökön kerül először vetítésre Amerika lázban (A démonok karmaiban) című amerikai kalanddráma. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő kalandfilm főszerepét Houdini, Amerika legkedveltebb akrobata filmművésze — kit óriási ereje és páratlan ügyessége miatt bilincstörőnek neveznek — alakítja. Előadások kezdete fél 5, fél 8 és 9 órakor. Jön a Nibelungen filmremek.

Ujságiródrámát mutat be ma csütörtökön az aradi Apolló. „Játék a halállal” címen izgalmas, hét felvonásos filmdrámát mutat be ma, csütörtökön az Apolló mozgószínház. Már a címe is elárulja a darab témáját, állandó halálos veszedelmek között játszódik a film meséje, minden jelenete új izgalmat rejt magában és a fordulatos eleven kép leköti a nézők minden figyelmét. „Játék a halállal” amerikai film, úgy méreteiben, mint feldolgozásában. Az amerikai riporterek életét vetíti a film, amely csütörtökön és pénteken marad az Apolló mozgószínház műsorán.

A vérvő aréna. A szezon leg-pazarabb rendezésű cirkuszfilmje. Főszereplője Rodolpho Valentino, Szombattól kezdve az Apollóban.

KOPRO *Reinitz ügye*

Férfi télikabát szövetek, átmeneti raglán kelmék, női **velou-**
rok, posztók télikabáttra, mélyen leszállított árban lesznek elárusítva az **ORIENT** divatáruházában,
Arad,
Strada Alexandri
(Salacz-u. sarok)

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.95, Párisban 10.85 a lej.

Newyorkban 56 cent a román valuta árfolyama.

HELYI VALUTAÁRAK. (Október 22.) Francia frank 9.40, svájci frank 34, dollár 174, dinár 2.55, sokol 5.20, lira 7.70, angol font 810. **Külföldiek:** Budapest 435, Bécs 400, Prága 5.30, Zürich 34.10, Páris 9.40, Milano 7.80, London 800, Newyork 175, Belgrád 2.60.

ZÜRICH NYITÁS. (Október 22.) Amsterdam 205.15, Newyork 520.37.50, London 2340.75, Páris 27.20, Milano 22.63.75, Prága 15.52.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.55, **Bucuresti** 2.97.50, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.50.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Október 22.) Amsterdam 205, Newyork 520, London 2341.50, Páris 27.15, Milano 22.58, Prága 15.47.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.55, **Bucuresti** 2.95, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.30.

BUCURESTI TOZSDEZÁRLAT. (Október 22.) **Külföldiek:** Páris

9.25, London 790, Newyork 176, Milano 7.70, Zürich 33.90, Bécs 0.0025, Prága 5.20. **Valuták:** Napoleon 680, aranymárka 43, Léva 1.25, török lira 0.095, angol font 780, francia frank 9.30, svájci frank 34, lira 7.50, drachma 2.85, dinár 2.50, dollár 170, lengyel márka 0.00033, osztrák korona 0.0025, magyar korona 0.0023, sokol 5.10.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE ZÁRLAT. (Október 22.) Magyar Hitel 435, Osztrák Hitel 158, Salgó 452, Rina 124, Ganz Danubius 2.050, Köszén 2.700, Szlavónia 76, Schlick 48, Csáky 13, Ofa 490, Hazai Takarékpénztár 2.950. (A számok ezresekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLRAMA. (Október 22.) Prága 2281—2293, **Bucuresti** 440—445, Páris 4002—4032, Newyork 76640—77040, Milano 3305—3340, Bécs 108—108.60.

Hogy történt

a livádial vasutkatasztrófa.

A hivatalos vizsgálat eredménye.

(Saját tudósítónktól.) Kedden reggel — mint jelentettük — a Nagyvárad felé menő aradi személyvonat talajcsuszamlás következtében kisiklott, de a vonat utasai sértetlenek maradtak. A vasúti szerencsétlenségről tulzott hírek kerültek forgalomba olyan fantasztikumokról is beszéltek, mint-ha rablók szedték volna fel a vasúti síneket, hogy a kisiklás folyán keletkezett zürzavarban az utasokat kifosszák. Ezzel szemben a ma tartott hivatalos vizsgálat a szerencsétlenség lefolyását a következőkben állapította meg:

Kedden reggel 4 óra 35 perckor indult el Aradról Nagyvárad felé a 3083-as számú személyvonat, amely menetrendszerű pontossággal haladt Livádiáig. Livadia és Tamasdia állomások között a vonat mozdonya talajcsuszamlás következtében kisiklott. A napok óta tartó esőzések következté-

ben ugyanis a töltés annyira meglazult, hogy a vonat sulya alatt a *szinpár mélyen a töltésbe sülyedt.* Magyar Sándor, a vonat mozdony vezetője ugyan a rendesnél lefokozottabb menetsebességgel haladt, egy összekapcsolásnál azonban a szinpár összeroppan, a mozdony kisiklott és orrával az árokba fúródott. A személykocsik és az utasok sértetlenül maradtak. A vizsgálat megállapítása szerint a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

A karambol egyetlen sebesültjét, Magyar mozdonyvezetőt, akinek karjai sérültek meg, lakásán ápolják. A megrongált vasútvonal szakaszt ma megjavították.

A kerítőnő büne.

(Saját tudósítónktól.) A leánykereskedők testet és lelket rontó lelkiismeretlen üzérkedései az utóbbi időben veszedelmes mérvet öltenek. Ma délelőtt egy Gyekuk Zsuzsanna nevű tizenöt éves leány tett feljelentést egyik aradi nyomozó hatóságnál Hentz Veronika

nevi asszony ellen, aki őt Timisoarara csábította és ott arra kényszerítette, hogy testét áruba bocsássa. A megrontott leány kétségbeesett zokogással panaszolta el kálváriáját. Junius elsején találkozott először Hentz Veronikával, aki bebeszélte a tudatlan leányt, hogy moziszinésznőt nevel belőle, segítségével százezreket fog majd keresni. A leány elhitte a mesét és Hentz Veronikával még aznap este Timisoarara utazott. Ott a kerítőnő a szerencsétlen leányt valósággal áruba bocsátotta, majd pedig elvitte egy éjjeli mulatóhelyre, amelynek tulajdonosa azonban a leányt fiatalasága miatt nem akarta szerződtetni és azt az ajánlatot tette Hentz Veronikának, hogy vigye el Resicára, ott könnyen szerezhet igazolványt és az igazolvány alapján majd szerződtetni fogja. Gveluk Zsuzsanna ekkor elhatározta, hogy elszökik megrontója kezei közül. A leány éjszaka kimászott az ablakon és reggel egyik ruhadarabját eladta, az érte kapott pénzből jegyet váltott, és vissza utazott Aradra. A csinos arcú szerencsétlen teremtés sirva beszélte el végzetes kalandját. Vallomásáról jegyzőkönyvet vettek fel és táviratban értesítették a timisoarai rendőrséget, hogy Hentz Veronikát a kerítőnőt tartóztassák le.

Cenzurat: Prefectura Judeului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovát alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

MEGNYILT

a legmodernebb női fodrász, manikűr és kozmetikai szalon, Lujza kisasszony vezetése mellett, Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 3. sz. alatt. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel
ELEONORA.

Butorokat részletre kedvező fizetési feltételek mellett, Garai Károly butor raktárából ARADON, Calea Banatului (Aasztalos Sándor-u.) 5/12 3261 beszerezhető

Özv. zaránd-kriscsóri Kristyóry Jánosné szül. Korbuly Mária mint hitves és fia: Dezső, ugyyszintén az alulírottak mélységes fájdalomtól öszszetört szívvvel jelenik, hogy az önfeláldozó jó férj, a szerető jó édes-apa, illetve vő, nagybácsi, sógor, rokon és jóbarát

zaránd-kriscsóri Kristyóry János

földbírtkos, tartalékos honvéd százados.

Folyó évi október hó 20-án esteli 10 órakor, áldásos életének 50-ik, zavartalan boldog házassága 18-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhitatos felvétele után, a Mindenható szentséges akaraiához képest jobblétre szenderült.

Felejtethetlen drága halottunk földi maradványait folyó évi október hó 23-án, délután 4 órakor fogjuk a helybeli felső temető halottas csarnokából a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt bevezetés után, az ugyanottani családi sírkertben az örökös pihenésnek átadni.

Pihenése csöndes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1924. október hó 21.

Dr. Szöllőssy Jenőné, dr. Kristyóry István testvérrel, Priegl György nagy pátyja, Özv. Korbuly Józsefné anyósa, Szöllőssy Károly, Szöllőssy Jenő, Szöllőssy Magda, Kristyóry Gábor, Kristyóry Margit, Kristyóry Palika, Kristyóry Marika, Kristyóry Zita, Korbuly Lili, Korbuly Laci, Fasching Gizike, Korbuly Emmy, Korbuly Józsi, Korbuly Károlyka unokabácssei és hugai, Dr. Szöllőssy Jenő, özv. Kristyóry Sándorné, Korbuly Károly és neje szül. Kocsis Elsa, dr. Fasching Antal és neje szül. Korbuly Ilonka, Korbuly József és neje szül. Weinwurm Emmy, Korbuly János és neje szül. Korbuly Mici sógorai és sógoronők. 329

„Joan Limbeck și Fial” Arad, Fabrica de costururi de metal și Intreprindere de inormantari, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22, Színház-épület.

4424

4689

Ismét kapható!

„RECORD SPECIALA” sör

a Temesvári Sörgőzde rt. által

tavaly novemberben először forgalomba hozott

magasfoku, világos erősör,

mely utánozhatatlanul kiváló minőségénél fogva Ofelsége, a király és Ofensége, a trónörökös legmagasabb elismerését nyerte el. 5891

Kapható úgy hordóban, mint a közismert pezsgőhöz hasonlóan adjusztált csinos palackokban.

Kérjük mindenütt ezt az elsőrendű különlegességet

Őzi és téli női és férfi szövetruháknak nagy választékban Altmann divatruházában

ARAD, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) Budelf Moase 7028, 9010

Öltöny-, téli kabát-paletot szövetek. Elsőrendű minőségben jutányos árban a **Fleischer-féle-** kizárólagos posztóraktárában **Magazin de stofe Arad, Piața Avram Iancu (Szabad-ság-tér) 17.** Rudolf Mosse 9298

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudtva is az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért ára hétfőnap 2 lej, 50 hani, vasárnap 3 lej. — Vasárnap betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vasárnap betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétfőnap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden esetben megváltoztassa, illetve helyest íc.

Alkalmazás.

JÓ CSALADBÓL való, intelligens kis-asszonyt keresek 12 éves leánykámhoz. Képződött végzettség, vagy románul tudók, előnyben részesülnek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 900

ROMÁN-MAGYAR levelező könyvelőt keres „Romancar” Arad, Str. Brațianu 3. 5946

VARRÓGÉP MŰSZERESZT keres Singer Bourne & Co. Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 17. Fizetés megegyezés szerint. 15.102

INTELLIGENSEBB, fiatalabb nő, gyermekek mellé ajánlkozik. Fehérnemű rendben tartását vállalja. Cim Arad, Str. Cogalniceanu 41. 5970

HÁZVEZETŐNŐNEK, vagy gyermekek mellé ajánlkozik özvegy uriaszony. Leveleket „Állás” jellegre Odorheure posterestant kérék. 5964

TANULÓLEÁNY, jóházból való. felvétetik Somn Arad, Str. Gojdu 4. 5963

HÁZMESTERPAR, gyermektelen, az asszony takarítson, lakás, fűtés, világítás és fizetés mellett felvétetik. Bővebbet Haász hirdető-iroda Arad, Str. Románului (Zrinyi-ucca) 5. 16.530

PERFEKT könyvelőt, vagy könyvelőnőt azonnali belépésre keresünk. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10.140

Lakás.

KIADÓ IRODAHELYISÉG Arad, Bulev. Regele Ferdinand-uton három szobából álló iroda kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5913

TISZTA, csinosan bútorozott szoba kiadó a vasut felé. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5969

A **VÁROS** központjában keresek egy üres szobát lehetőleg előszobával. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10.140

BUTOROZOTT szobát keresek 1-ére. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék. 5972

Vétel és eladás.

NAGY ÜSTHAZ tiszta eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 600

ELADÓ SZÓDAGYAR teljes felszereléssel. Simandán Péter Macea. 5947

SZŐRMÉK, perzsa és egyéb szőnyegek, villamos üzemű porszívó gép, szalokok, antik szekrény, kredenc, szekrények, könyvszekrények, íróasztalok, asztalok, bőrgarnitúra, óra, fotelek, gyermekágyak, gyermekkosci, frakk-öltöny, sábotok, csillár, lámpák, szőnyeg terítők, dísz tárgyak, kőzímunkák, asztalnémték, ezüst órák, nyakék, fülbevalók. stb. eladók. Arad Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

MADÁRJAVOR betétes, világos kőrisfa LEÁNYSZOBA (ágy, éjjeli-szekrény, toli lette, szekrény) jutányosan eladó. Arad, Str. Eminescu 6. I. 5. 5956

HA OTTHON AKAR temesvári Record Speciála sört inni, (minden étkezéshez, sörkurához, uzsonnához és multságok, házbálák alkalmával a legélvezetesebb ital) rendeljen Reusz Sándor cégnél Arad, Bul. Regele Ferdinand I. No. 33. (Boros Béni-tér). Telefon 141. legalább 10 üveggel házhoz szállítva. 5891

ZONGORA, kitűnő hangú, keresztüros. Lécsei gyárműve. 35.000 lejért eladó. Uranul-iroda Arad, főpostával szemben. 16.062

EGY drb. 2 szárnyas vasaitó 100/150-es, 1 gordonka és 1 teljesen nickelezett, va domatuj gyermekkosci eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5973

BIZOMANYBA VRSZEK complete szobabereendezéseket, butorokat darabszámba, szőnyeget, ezüst, mü, antik, bronz és dísz tárgyakat, ékszerket, festményeket, fehérneműket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

SZÉPIRODALMI könyveket és könyvtárakat minden nyelvben vesz Max Molnár & Co. Arad, a főpostával szemben, saroküzet. 5282

KARLSBADI porocellán 6 személyes étkező-készlet 750 lej, teakészlet 210 lej. Hajeknél Arad, Strada Moșianu (Föray-ucca.) 5915

Üzletek.

NAGYFORGALMU fűszerüzlet korcsmával, egyszoba, konyhas lakással 45.000 lejért eladó. Uranul-iroda Arad, főpostával szemben. 16.062

TEXTIL

osztályunkat

FELOSZLATJUK

női, férfiszövetek, raglánkelmék, vászon, schifon, mosóúrutak stb. beszerzési áron

KIARUSITJUK.

POSCH divatárház, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 15. 10138

BERENDEZÉS ELADO

Oktatás.

FRANCIA, ANGOL órákat vennék perfekt nyelvtanárnőtől. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3000

ROMÁN órákat adok. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában) Arad. 10.140

Különféle.

KÉRELEM A NEMESSZIVU EMBEREKHEZ! Öttagu családapa, aki 5 hónap óta ágyban fekszik, teljesen kifogyva mindenéből, miután operáció vált szükségessé, segélyért fordul a nemesszivü emberekhez, hogy az operáció költségeihez hozzájáruljanak. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

Hatóságilag engedélyezett CURIER VÁLLALATI

Utlevelekre visumot 36 óra alatt 5955 szerez és megbízásokat felelőség mellett intéz el. Futár naponta indul București, Cluj és Timișoara-ra. Gyűjtőhely: OCTOGON dohánytözede, Arad.

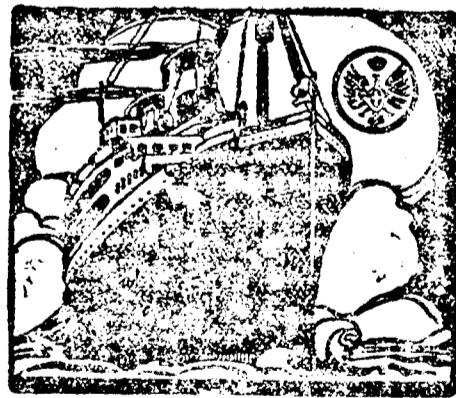
București pipere szappangyár

azonnali belépésre

mestert keres,

aki ért a pilirgépkehez és a pelotezához.

Ajánlatok **Bucuresti, Prelangirea Popa Nan 15. szám alá** küldendők. 5949

FIÓKOK:

ARAD, Bulv. Regele Ferdinand 6.
TIMISOARA, Str. I. C. Brațianu 4. (Herrengasse).
ORADEA-MARE, Str. J. Vulcan No. 1.
CERNAUTI.
CHISINAU.

Lloyd 17

FIGYELEM!

Fontos tudnivalók a

BRAZILIÁBA **AUSZTRALIA**
ARGENTINIA **PERU**
EGYESÜLT-ÁLLAMOK **CHILE és URUGUAY-ba**
CANADA **utazóknak.**

Milyen papírok szükségesek a Dél-Amerikai utazáshoz?
Kik kaphatnak amerikai vizumot az új törvény szerint?
Mindezen kérdésekre készséggel válaszol díjmentesen minden érdeklődőnek és ad mindennemű felvilágosítást

„OCEAN” BUCUREȘTI,
Calea Griviței 100

Romániai vezérképvisellete a

LLOYD-SABAUDO HAJÓZÁSI TÁRSASÁGNAK GENOVA.

Legrövidebb és legolcsóbb amerikai vonal!

Legjobban berendezett hajózási társaság!

5965

Olcsó órák, ékszerék !! :-:

Ékszeréért magas árat fizetünk.

FEINER óra és ékszerárházában

Javítások olcsón és

pontosan eszközöltetnek.

Legolcsóbb beszerzési forrás Schutz-nál

Arad, Str. Eminescu 28-30.
(Deák F. ucca).

ahol kizárólag angol és brünni férfi szövetek, szabókellékek állandó nagy raktára.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdávalalat.